

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 229. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота 2-го жовтня 1937.

VOL. XLV. No. 229. Jersey City, N. J., Saturday, October 2, 1937. THREE CENTS

ПРЕЗИДЕНТ НА КАНАДІЙСЬКІЙ ЗЕМЛІ

ВІКТОРІЯ (Бритія Колумбія). — Тисячі канадійців витали оваційно президента Рузвельта, що вступив на канадійську землю, щоб заманіфестувати добро-сусідські взаємини з Канадою. Рузвельт казав, що тепер голови урядів обидвох держав переїжджають собі з одної держави до другої в такий самий спосіб, якби переїжджали з одного степу до другого. Президент ще підкреслив і добрі взаємини з Великою Британією.

ПОДАТКИ ЗА ВИСОКИ.

ВАШИНГТОН. — З бізнесом може бути гірше кожного часу, бо федеральні податки занадто обтяжують промисловців. Це є причиною біржевого краху, що був в останніх часах. Так каже Морис Трімейн, що був 10 років контролером ньюйоркського степу.

ЗАВОДЯТЬ ВОЄННИЙ СТАН ДЛЯ БОРЮТЬБИ З ЧЕРВОНИМИ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Міністер справедливости заповів, що буде заведений негайно воєнний стан, який триватиме 90 днів. Цього домагались офіцери армії, які стверджують, що їхня розвідка виказала, що москвський комінтерн видав наказ викликати в Бразилії революцію. Ці секретні накази перелопачено. Революція мала розпочатися з днем 27. жовтня. Міністер подав далі, що він має в руках інструкції, які видав комінтерну, а які наказували повбивати членів уряду і тих військових, що відносились особливо ворожо до комуністів. Наказано теж нищити публічні і військові будинки, магазини, магазини і т. п. Стверджено теж, що комуністи перепачкували зброю до Бразилії. Все те, що тепер діється в Бразилії, є продовженням великої політичної внутрішньої боротьби, яку започаткували ліві своїм повстанням у листопаді 1935 р.

БОРОНИВСЯ ПЕРЕД РОБІТНИКАМИ РЕВОЛЬВЕРОМ.

ДІТРОИТ. — Яких сорок юнійних робітників „Юнайтед Отомобіл Воркерс Асоційшен" облягали президента юнії, Гомера Мартина, в його готелі. Мартин замкнувся в кімнату й з револьвером у руках не впускав до неї робітників, що хотіли з ним переговорювати. Йшло про тих організаторів, що він їх позбавив праці. „Облога" тривала 7 годин. Потім Мартин пішов на переговори.

ПОКИЩО НЕ НАТИСКАТИМУТЬ НА ЯПОЊЮ.

ВАШИНГТОН. — Адміністрація дає до зрозуміння, що вона покищо здержиться від дальшої інтервенції в справі японських бомбардувань отвертих міст у Китаї.

ВІЙНА, АЛЕ ЦІНИ НЕ ПІШЛИ ВГОРУ.

ВАШИНГТОН. — Американський торговельний аташе повідомляє з Токіо, що хоч Японія є на воєній стопі, то проте ціни на товари, як це буває у таких випадках, цілком не пішли вгору. Навпаки, сложивші товари подешевіли, бо зародило, а крім цього видано гострі закони проти воєнних спекуляцій.

„ФАДЕР ДІВАЙН" БАНКРУТУЄ.

НЮ ЙОРК. — З мурийнським чудотворцем, якого звуть „Фадер Дівайн", стає щораз гірше. Реальності, що призначені на „Небо", виставляють раз-у-раз на ліцитацію. І то ліцитують „ангели", бо приходять до висновку, що „Фадер Дівайн" їх ошукує.

НА ПОЛУДНЕ!

ВАШИНГТОН. — Ось такий клич підносять гугернатори 9 полудневих степів. Під тим кличем поведуть величезну кампанію, яка матиме на цілі перекопати промисловців, що Полудне є ідеальним місцем для розвою промислу. Губернатори кажуть, що Полудне має необмежену кількість сирівців, дешево електрику, добру комунікацію і добрих та дешевих робітників. На Полудні, кажуть вони, дешево й приємно жити, бо там гарне підсоння.

БОЯТЬСЯ ЗАКОНУ ПРО ПЛАТНЮ І ГОДИНИ ПРАЦІ.

НЕСВІЛ (Тенесі). — Промислова Рада Полудневих Степів є проти закону про найнижчу заробітну платню і найвищий час праці. Рада каже, що сам закон є добрий, але небезпека лежатиме в його приміненні, бо і Найра провалилася тільки тому, що не дописала адміністрація, хоч ідея була добра.

ПРОТИ ТРЕТЬОЇ РОБІТНИЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ОЛБАНІ. — Ди Стейт Борд оф Стендардс енд Апіс не дозволив на видання чартеру для „Нешел Федерейшен оф Лейбор, Інк." Такого чартеру домагався Джан Ларчмонт в імені 40 мільонів незорганізованих робітників". Рада заявила, що вже є достовірні спори через суперництва між Американською Федерацією Праці й Комітетом Промислової Організації й тому нема потреби творити ще третю організацію.

ВІДІЗД МУСОЛІНІЯ З БЕРЛІНА.

Після кількадевного побуту в Берліні Мусоліні виїхав звідти назад до Італії. Перед відіздом він враз з Гітлером дегреглявав впродовж двох годин марш німецьких військових частин. Внаслідок його подорожі німецько-італійська приязнь скріпилася. Також щодо становища Франції в еспанській справі ця дружба готова набрати конкретного змісту.

ВЧИТЕЛЬКА СКОЧИЛА З 3-ГО ПОВЕРХА.

У Львові з 3-го поверха камениці скочила на партер та потовклася 25-літня Ева Френкель, родом з Підгаєць, по званню приватна вчителька. Вона прибула з Львова, щоб померти. З залишеного листа ясно, що причиною намаганого самогубства був розстрій нервів, що на нього задана Френкльіва захворіла, бо її батько вдруге оженився по нещодавній смерті матері. Мачуха, видно, не відносилася добре до Френкльівої.

РІЗНИК ЗАКОЛОВ НОЖЕМ СВОГО ШВАГРА.

У Лучках коло Брюхович під Львовом різник Пенкаля здійснив авантюру своїй жінці і її братові Григорієві Поліщукові, закидаючи жінці, що має любка; опісля Пенкаля заколов ножом свого швагра. Вбивника арештували.

ВІДКРИЛИ СКРИНКОВІ ГРОБИ.

Підчас розкопувань землі в Маргови, коло Бидгоща, на Поморю, натрапили на скринкові гроби з попільницями, повними попелу з костей. Ці залишки походять, здається, з вчасної залізної епохи.

ТРАГЕДИЯ ЛЕШКОДУШНОЇ ДІВЧИНИ.

Перед городським суддею, д-ром Дмоховським у Ярославі відбулася розправа, що кидала темне світло на життя легкодушної сільської дівчини. З арештів спроваджено 27-літню сільську дівчину Тековуську з 14-місячною дитиною на руках і поставлено перед суд. Акт обвинувачення закида Тековуську, що вона без білету хотіла переїхати потягом з Журавниці під Перемишлем до Ланьцута. Тимчасом залізнична контролія висадила її на стації в Ярославі і віддала в руки поліції. Тековуська до вини призналася, а на питання судді, що має скадати на свою оборону, відповіла: Мешкаю в Крачковій, повіт Ланьцут. Я поїхала до Журавниці, бо там мешкає ксьондз С. З., батько дитини, яку держу на руках. Хотіла я йому показати, що є дитина і має 14 місяців. На запит судді, чи той ксьондз С. З. дає гроші на удержання дитини, дівчина добродушно відповіла: „Тепер не дає, але ксьондз з то мною оженившись і буде дитиною опікуватись. Тепер я хотіла йому показати, що дитина вже є. Ксьондз в Журавниці не застала, а що не маю грошей на поворот, всіля без білету до поїзду". Тековуську засуджено на один тиждень арешту з припиненням кари на два роки.

ОШУКАНСТВА З АМАТОРСЬКИМИ ГОНОРАРАМИ В СОВЕТАХ.

Советська „Правда" критикує гостро порядки, що панують в одній з найбільших соєтських видавництв, „Академія". Книжки видавані так недбало, що впродовж року треба було знищити готових видань на суму 612,000 рублів. За кожний аркуш виданих книжок видавництво виплатило середньо 1,000 „рублів „авторського гонорару". Це дивне, коли взяти на увагу, що „Академія" видає переважно класиків: Шекспіра, Данте, Пушкіна і т. д., що давно вмерли і за гонорар не впираються. Річ у цьому, що величезні гонорари просто ділено між довірених працівників видавництва й записувано під фальшивими позиціями.

ПОЛЯКИ ЛЕГІТИМУЮТЬ НАСЕЛЯНИ В ПОГРАНИЧНІЙ СМУЗІ.

Громадські уряди у всіх місцевостях, положених у пограничній смузі, почали видавати мешканцям особисті легітимації з допискою про дозвіл на побут. При тій нагоді перевіряється управління до побуту на пограничному терені згідно з останніми приписами.

САРАНА НА ВОЛИНІ.

В околицях Нового Чарториська, пов. Луцьк, появилася сарана, що наробила досить великої шкоди. Стація рогачинської охорони при волинській рільничій палаті ствердила, що це рід сарани, яка виступає часто в центральній Азії.

БРОНЗОВА НЕДУГА.

В Стрию був рідкий випадок т. зв. бронзової недуги (туберкульозу нирок). Тому два місяці захворів на цю недугу 19-літній Тачей Шульц і вмер, хоч рятували його лікарі. Подібний випадок занотовано в Стрию тому 15 літ.

ЧУДЕСНЕ ПОДУЖАННЯ ПАРАЛІТИКА.

Бельгійська преса розповідає про чудесне оздоровлення в Лурді 27-літньої Ельзи Конінь з одного містечка в Фландрії. Вона 9 літ лежала на сплядирі. Вона вдала, причому ніякі лікарські ради і хірургічні заходи не помагали. Була така знесилена і марва, що важила тільки 32 кг. Нарешті родина на її бажання повезла її до чудотворного місця в Лурді, хоч лікарі з огляду на її стан здоров'я відраджували цю прощу. Коли вона прибула до Лурду, відразу почула поправу в здоров'ї, а коли в часі евхаристичної процесії надійшла хвиля благословення хорих, дивна дрож прошибла ціле її тіло і зараз вона станула на власні ноги і почала йти. Вона почулася зовсім здоровою. Вістка про її подужання донеслася швидко до її рідного містечка і коли вона приїхала на стацію в Гандаві, зібралася велика юрба людей, що хотіли на власні очі переконавшись, чи вона дійсно здорова. І справді недавня паралітичка ходить та набирає ваги на тілі. Справою займався лікарі, щоб ствердити, чи її подужання потребує довго.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ГОСПОДАРКА.

Ревізії, переведені в ленінградських товаришів магазинів і крамниць, виявили величезні зловживання і спронесвірення, особливо у виборському районі. Бракує товарів на сотки тисяч рублів, а касові браки йдуть на мільони. Товари продавано приватним спекулянтам, які відпродавали їх населенню по високих цінах. Взагалі каси ведуть пусті, внаслідок чого сотки директорів і службовців опинились у в'язниці.

ЕСПАНСЬКІ ДІТИ В СОВЕТАХ.

Із советської преси довідуємося, як виховуються тисячі еспанських дітей, які перевезено до Советів після упадку Малаги та Більбао. Вчителями для них встановлено еспанських комуністів, що теж приїхали до Советів, або абсолютів інституту Леніна, що звяють еспанську мову. Значну частину предметів викладають мовою російською, яку еспанські діти вивчають легко. Советське виховання має зробити з них ворогів фашизму і пролетарських борців.

ВЕЛИКЕ СПРОНЕСВІРЕННЯ.

В кулецько-промислому банку в Косціні в Познаньщині викрито спронесвірення на 55,000 зл., якого допустилися два урядовці. Зловживання тривали 7 літ, причому управа банку послуговувалася фальшивими білянсами.

НЕЩАСЛИВИЙ КАНАЛ.

Як повідомляють „Ізвестія", на канал Москва-Волга, який недавно відкрили, сталося вже кілька катастроф. Пароплав „Молотов" розбився об камінні стіни каналу, а інший корабель наїхав на шлюзову заставу. Шкоди доходять до 100,000 рублів. У зв'язку з тим комісар шляхів звільнив із становища директора експлуатації каналу, Вольського, та головного інженіра Атлева.

ГОЛОДІВКА ІНВАЛДА.

Юлія Фостик з жінкою й з двома дітьми зачав голодівку в Бориславі. Цим хотів він звернути на себе увагу, щоб одержати працю. По кількох днях голодівки Фостик одержав звеснення з Фонду Праці, що дістане місце сторожа при сезонних роботах, і тому припинив голодівку.

ЖЕРТВИ ГРОМІВ.

В Городку, пов. Лиско, грім ударив у хату Генрика Мердака і спалив цілу загороду. У хаті знаходилися п'ять осіб, з яких чотири особи пригломшило, а 14-літню дівчину вбило. Подібне сталося в Середньому Селі, де грім ударив у хату Йосифа Филляка, де знаходилися сім осіб. Згинула 37-літня жінка, інші особи вийшли цілі. — В селі Скореві на Кашубах грім ударив у хату і, розбивши дзеркало, вилетів крізь вікно до стайні, де вбив три коні й одну корову. Людям нічого не сталося. — В Липовиці, пов. Кремянці, грім убив 15-літню Антоніну Стадницьку, що після худоби і підчас бурі схоронилася під дерево.

ЗАМУЧИЛИ ЖІНКУ ЛЮБЧЕНКА

КИЇВ. — Жінку Панаса Любченка, голову народних комісарів України, який поповнив недавно самогубство, агенти ГПУ замучили в тюрмі. Про неї ходили чутки, що вона хотіла виїхати за границю і вивезти якісь документи, що розкрили б історичні річі у Советах, але агенти ГПУ її вчас арештували. Рівночасно з цим ідуть численні арештування серед української інтелігенції. Московська преса зовсім не крється зо своїм суто московським шовінізмом, в імя якого вона накликає владу до розправи з українськими націоналістичними елементами.

КИЇВСЬКЕ РАДІО НА ПОСЛУЗІ СЕНАРАТИСТИВ.

МОСКВА. — На конференції шефів радіонадвних стацій СССР підчас обговорювання справ київської радіостанції, комісар лучби заявив, що з київської радіостанції загалом усунено 16 осіб. Десятьох з них арештовано за приналежність до сепаратистичної організації. Їх обвинувачують у тому, що підчас нічних авдіцій надавали накази проводу сепаратистичної організації, користаюні зо спеціальну опрацьованої тайної азбуки, а також тайних ключів.

ЯПОЊЦІ ТВЕРДЯТЬ, ЩО БЛІХЕР КОМАНДУЄ КИТАЙСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ.

ТОКІО. — Японська агенція Домей твердить, що китайськими військами керує советський маршал, командант советських військ на Далекому Сході, ген. Бліхер. Всі китайські воєнні ділення є під строгого контролю Бліхера. Також Совети засоблюють китайську армію літаками, зброєю й амуніцією. Летавським амбасадор у Китаю, Богомолу, виїхав разом до Москви, щоб представити своєму урядові китайські умови тісної співпраці в боротьбі з Японією.

ПОМЕРЛА СТАРА УКРАЇНСЬКА АРТИСТКА.

ЛЬВІВ. — У Львові померла в 76 році життя стара й колісь добре відома всьому українському загалові драматична артистка Іванна з Коралевичів Біберович. Під кінець минулого віку покійниця займала на українській сцені першорядне мистецьке місце. Вона відзначалася великою інтелігенцією, знанням людської вдачі і талантом відтворювати чисті викінчені типи і нахилом до сильного трагізму. З покійницею зійшла в могилу остання артистка українського театру, що належала до „старої школи".

НІМЕЧЧИНА І ПОЛЬЩА ПІДПИШУТЬ МЕНШИННИЙ ДОГОВІР.

ВАРШАВА. — Польський уряд підпише з німецьким урядом меншинний договір, на основі якого Польща зобов'язється не переслідувати тих німців, що є під польським пануванням, а Німеччина зобов'язується не переслідувати тих поляків, що є під її пануванням. В останніх місяцях обидва уряди натискали дуже на свої меншини, стараючись їх змести з людської землі. Але коли Польща почала занадто натискати на німців, що знаходяться в її границях, Німеччина почала те саме робити зо своїми поляками. Положення було загострилось до тої міри, що малоцко не розбито німецько-польської дружби. Тепер, з поворотом польського міністра Бека з Женеві, підпишуть меншинний договір, який урівняє ці справи.

ДАЛЬША „ЧИСТКА" СЕРЕД ТЕНЕРАЛІВ.

МОСКВА. — Адмірала Орлова, команданта советської фльоти, який враз Літвином заступає Совети на коронації англійського короля, усунено з командування. Про це усунення советська влада довгий час мовчала. Шойно „Правда", офіційний орган Комуністичної Партії, написала, що „на морській параді був присутній адмірал Вікторів, що є головним командантом советської фльоти". Також замінено адмірала Сівкова, команданта балтійської фльоти, адмірала Ісаковом.

ЛІГА НАЦІЙ ХОЧЕ ПОКІНЧИТИ НЕВТРАЛЬНОСТІ В ЕСПАНІ.

ЖЕНЕВА. — На засіданні Ліги Націй прийнято резолюцію, яка може мати далекойдучі наслідки в еспанських справах, як теж у справах загальноєвропейських. Ця резолюція говорить, що коли в короткому часі якась держава, що має свої військові відділи в Еспанії, не відтягне тих відділів, то ті держави, які підписали неутральність в еспанських справах, цю неутральність відклинуть. Це відноситься в першій мірі до Італії. Коли Італія цього не зробить, а Мусоліні кількакратно заявляв, що не зробить, то це може викликати загострення в Європі, а хто зна, чи не загальну війну.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1899
 English newspaper published daily except Sundays and holidays
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.,
 1 81 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Edited by Editorial Committee
 Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
 Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
 За оголошення редакція не відповідає.
 Тел. "Свобода": ВВрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВВрген 4-1016.
 4-0807.
 За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
 3 Канади належить послати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВІ КНИЖКИ

Англійська книжка про українців у Злучених Державах.

Накладом друкарні Шікагоського Університету появилася цими днями англійською мовою книжка про українців у Злучених Державах, якої потреба відчувалася вже здавна. Є це праця д-ра Василя Галича під заголовком: UKRAINIANS IN THE UNITED STATES.

Потрібна книжка.

Про потребу такої праці для американського читача говорить самий автор у передмові до своєї праці: „Прибуття так званих „нових імігрантів“ заставило деяких людей, між ними велике число публіцистів, заняті вороже становили до чужинців. Декотрі з них через свої писання викликали національне упередження. Однак деякі вчені студіювали проблему уважно та подали висліди, в котрих вони оцінювали вартість вкладу імігранта в Америку. Наскільки мова йде про слов'янських імігрантів, не кожній група видала з себе своїх істориків, і дослідники іміграції занедбали деякі національні групи. Через те ще багато лишається для майбутнього розсліду на цьому полі американської історії“.

Звісно, із слов'янських національних груп такої історії своєї іміграції петребують передівсім українці. Вони теж належали до „нової іміграції“. Вони теж причинилися до економічного розвою цього краю. Вони прийшли сюди у великим числі. І про них ще мало досі писалося й пересічний американець мало про них знає.

Та не лиш американець, можемо сказати отверто ми самі, українці. Ми мали, щоправда, вже працю Юліана Бачинського про українську іміграцію в Америці, але матеріялі, зібрані для цієї праці, вже нині перестарілись. Вони були застарі подекуди навіть уже в часі видання тої праці. Українцям треба книжки, що дає про українську іміграцію фактичні дані, котрі пересічному імігрантові треба знати, нераз необхідно.

Хто вони й звідки вони виїшли?

У цій праці автор починає передівсім обрисувати історичного тла української іміграції. Тому він малює географічне положення України, її природні багатства, розселен-

ня українців, а далі коротко політичну географію та пояснює її довгим нарисом історії України.

Дійшовши в ньому до найновіших часів, автор малює політичні й господарські обставини, серед котрих жив український народ перед війною, а котрі заставили велике число українців імігрувати з рідного краю.

Чому українці йшли до Злучених Держав.

Змалювавши в цей спосіб географічні й історичні джерела іміграції, автор переказує історію української іміграції до Злучених Держав, розрізняючи в ній кілька відмінних періодів. Він показує далі, чому іміграція зверталася в такому великому числі до Злучених Держав та яке культурне тло української іміграції до Злучених Держав. У спрямуванні іміграції до Злучених Держав велику ролю відіграли листи перших імігрантів з Америки й агітації корабельних ліній. Австрійський уряд робив свідомі заходи до здержання цієї хвилі іміграції й тому перші імігранти мусили поборювати спеціальні труднощі.

Автор малює типи перших імігрантів галицьких українців у Новій Англії й українців з Росії на західному побережжі Америки. Як звісно, з цих останніх найцікавіший тип це піонер української іміграції, священник Аганій Гончаренко, і йому автор присвячує більше уваги. Автор вказує на чинники, що рішали про зріст числа імігрантів та розміщення українських імігрантів по Америці.

Як імігрант пристосовується до прибраної вітчини.

Показавши, як імігранти виїшли з краю і як вони розселились по Злучених Державах, автор зчегри малює цікавий процес їх пристосування до нового краю. Як виглядає перша стичність імігранта з новим краєм? Чому він, звичайно селянин, не йде працювати на землю? Як він дістає роботу в місті? Як він уподобнюється до оточуючих його американців?

Кожний імігрант у перших часах свого побуту в новім краю переходить спеціальні імігрантські труднощі. Він почуває в собі певні недотачі. Він має різні фінансові відповідальності. Він попадає на непривичну зовсім працю, чи то в фабриці чи то в копальні. Як він там дає собі раду?

Звісно, в пристосуванні всякого масової іміграції до нового краю грає велику ролю інтелігенція. Вона наче виявляє новий край імігрантові. Як було під тим бглядом з українською іміграцією?

Українська іміграція переходила звичайні труднощі всякої іміграції, але мала ще й питомі собі труднощі. Наші імігранти мали не тільки пристосуватися до нового краю, але багато більше: це були селяни, що мали пристосуватися до міста. Це були жінки, що мали навчитися працювати поза домом. Родинні відносини не все були впорядковані.

До того й у Злучених Державах не все йшло як слід. Америка теж переходила кризи, депресії й безробіття, з практики зовсім невідомі українському імігрантові, і йому приходилося пристосовуватися й до цього.

Український імігрант у фармерстві.

Автор присвячує спеціальний уступ вкладові української іміграції в американське рільництво.

Як звісно, це вклад багато менший, ніж вклад української іміграції у канадське рільництво. Однак й він не малий. Та він мало що знаний. Автор саме завдав собі труду, щоб пізнати з першої руки українське рільництво колонії по Злучених Державах. Він обїхав авто українські колонії в Новій Англії, Нью Йорку, Нью Джерзі, по західних стейтах. Він знає майнерів, що збільшують свій прожиток фармерством. Він знає навіть фармерів у далекому Тексасі й Оклагомі, й може про них розказати цікаві речі, яких ми досі не чували.

Український імігрант у бізнесі й професіях.

Неменше цікавий поступ українського імігранта в бізнесі. Українці беруться до нього вже в досить поважному числі. Цікаво знати дані про цю галузь економічної діяльності, щоб подати якісь висліди на будучність.

Цікаве теж відношення українців до кооперації. Колись українські імігранти хапались до цієї форми бізнесу. Чому цього не роблять тепер?

Яку ролю грають українські імігранти в більшій бізнесі? Як їх відношення до банкової діла?

Яку ролю грають українці в професіях, у науці, в штудії? Про все це автор зібрав повні інформації й подав їх у своїй книжці.

Організоване життя української іміграції.

Далі автор присвячує цій уступ організаційним заходам української іміграції, отже передівсім запомоговій кооперації, політичним національним організаціям та політичним партійним організаціям, як партійним клубам.

Він кладе спеціальну увагу на організації жіноцтва, організації спорту, професійні організації, танкові клуби та ліги молоді.

Як у житті української іміграції, так і в книжці д-ра Галича дано велике місце релігійному життю та церковній організації.

Українська імігрантська преса.

„Українська преса в Злучених Державах мала бурливу історію“, каже автор на вступі спеціальної глави про українську пресу. „Було тут багато одиниць, готових починати часосписи, але не було публики, готової підирати кожний оснаний часоспис“.

Автор починає її з видавництва А. Гончаренка в семі десятилітті минулого століття та переповідає її до останніх років, подаючи притому цікаві факти про характер української імігрантської преси, редакторів, вплив преси, її партійного духа і т. і. Він показує на велику смертність української преси та на зростаючий вплив англійської мови в українській пресі в Америці.

Багато фактів зібрано теж у відділі про суспільну діяльність, музичні організації й громадські підприємства. Тут говориться теж дещо про школи.

У кінцевім уступі автор пробає глянути в майбутність. Куди піде даліший розвій української іміграції в Злучених Державах? Чи буде вона вертатися назад до рідного краю, з котрого виїшла, як було її першим наміром? Чи лишиться далі в Америці? Як лишиться до Америки, чи буде пролягати своє окреме національне й культурне життя?

Стільки цікавих питань порушує в цій книжці автор. До неї додає ще різні статистичні дані (деякі з них уже відомі українській читаючій публіці з Ювілейної Книги Українського Народного Союзу) та спис українських колоній. Книжка має добрий, себто повний по-

НА КИЇВ!

(Сценічна картина з нагоди річниці 31. серпня 1919 року).

Сцена: Праворуч позаду видно Дніпро та Київ з Софійським Собором. Ближче могла, на ній Боян з бандурою.

Сумерк... ЯВА I.

Хор: Боян (вдаряє мовчки кілька акордів на бандурі): Гай!... Гай!... Знов летяться крові... Знов сканяне кат, знов тайвороння шибє недосяжними просторами, шукаючи добч. Вже біль як тисячу літ на грані двох світів... Гай... Гай... Народе мій! Вже стільки літ воюєш з хижими сусідами та захищаєш волю інших, а для тебе — нема волі! Та в цій крівавій боротьбі скріпилися твої м'язи, змогутніла твоя сила. Ти сотний раз піднявся проти твоїх катів, щоб творити свою волю, щоб творити свій закон!...

Ой у лузі червона калина... І добре ти зробив... Щоб не заржавили мечі, щоб стали полки тверді, сильні, невгнуті, щоб мерехтіли жовто-блакитні прапори... Ває грає лідарська кров, а очі горять жагою перемоги й щастя, що пливе від неї. Гай... Гай... Бож і неволі в нас багато було... Важкої неволі, що від неї плакала, сумуючи, трава і похилилася червона калина. Гей! Стрільці! Ви підняли червону калину й повеселіла Україна-Мати... Як тури змагаються. Немов Святослави по лшища сміливо виступають у бій.

Нема в світі краших хлопців... Хай проженуть заволоку, що спалив ріднє гніздо, а край обернув у руїну! (Підноситься, глядять з натугою): Не мають зброї!... Однак борються!... Вмирають, як герої... Ідуть... тут... (По хвилі. Сідає, склонивши голову на руки — глядять байдуже докруги). Стільки жертв... Стільки пролітої крові за свободу народу! І все на марне?... З усіх сторін ворог. На всіх фронтах боротьба... І зо своїми, що заманені в сіті ворожої ідеї, пють братню кров — з чужими.

Гей та зажурились... І як довго? (Зривається, підносить руки вгору): Схаменіться! Чуєте? Досить крові за чужі ідеї! Всі сили Матері своїй віддайте! Нехай устане брязкіт ганебних кайдани! Нехай несеться могутня пісня перемоги! (Спів чути шораз голосніше). О, це не є пісня перемоги! (По хвилі): Але ось ідуть із заходу довгі ряди.

ЯВА II.

(На сцену входить хор стрільців, співаючи даліше почату пісню. Усі в стрілецьких одностроях з похиленими головами, судорожно держать кріси в руках). Боян: Куди їхні горять... Руки стискають кріс... (До стрільців): Оуди Бог провадить, стрільці!

Стрелець I: Ідемо нашим братам на поміч! Ідемо Київ добувати!... Боян: Поміч... З усіх сторін ворог... А сил так мало... ЯВА III.

(На сцену входить гурт воїків У. Н. Р. та палко витаяють зо стрільцями. Чути оклики: Слава! Слава Україні! Такіж голоси чути й за сценою). Стрелець I: Ось ми разом! Спільними силами кийкий город відберемо! Прожнемо ворога! Усі: Славно! Прожнемо!

ЯВА IV.

Старшина (входить): Гей! Хлопці, юнацтво! Не гаяти нам довго часу! Не на те прийшли ми, щоб відпочивати! Голоси: Ні! Ні! Перемоги! Перемоги над ворогом! Старшина: І не трагати нам часу! Маті українських городів, золотокорній Київ, терпять знов наруги від півничного наїзника. Та ми не допустимо до цього! Брат з братом, плече об плече мусимо відбраті столицю з рук червоного наїзника! Головний отаман наказ дає, щоб ви готові були до походу, щоб матір українських земель звизволити з рук ворога, щоб у столиці переможні дзвони грали! На Київ! Усі: На Київ! На Київ! (На сцені й за сценою довго чути оклики: На Київ! На Київ! Співають грімко. Виходять Спів чути шораз тихше).

Хлопці алярм! опісля Слава, слава, отамане! Боян (сам): Пішли... Яка доля їх стріне? Чи видержать у нерівному змагу? Чи не ослабнуть їхні руки? Ідуть... Босі, голодні, винуждені, але повні духа. Перший бій... (Підноситься, хвилюю обсервує, опісля радісно): Перемоги! Ідуть вперед! Минають поля, ліси, села. А ворог тікає здивований... (Сміється): Дивується, червоної супостаті? Ха! Ха! Ха! Не дивуйтеся! Це відізналася кров предків - варягів, що не знає зупину на дорозі до перемоги! З хат виглядають здивовані лища... А молоді ідуть до них. Хапають за кріси. Все більше й більше їх... Знов бій... Перемога! Жмеринка... Хмельник... Янів... Калинівка... Як блищать очі від перемоги... О, Господи! Як багато щастя!... Я негідний... (Закриває очі руками, мовчить. По хвилі): Батьку отамане! Веди орлів до перемоги! До сонця! Нехай би й спалило їх, та не дай упасти. Веди до сонця-слави! Нехай сполотяться з сонцем в одно, нехай самі стануть сонцем. (По хвилі): Знов нові перемоги! Ні, нема сили, що змогло їх у цьому поході спинити! Пробуйте, червоної катюги, може спинить живі сили народу... Чому ви тікаєте? Чому охляли ваші — червоні від невинної крові прапори? Не зможете? Га? Житомір... Бердичів... Ще один великий бій... Хто переможе? Правда, чи супостаті?... Триває змаг... (Хвилюю обсервує): Слава! Слава стрілецьку! Знов ідуть... (Глядять хвилюю мовчки, опісля): Звершилося... Очі їхні побачили вимірний у молодечих снах сон: Дніпро й Матір українських городів... Блищать до сонця золоті верхи храмів, немов просять Бога визволити їх з рук червоного ката. А вони мовчать, лиш серце бється з захвату... Тихо... Моляться...

Немов орли кинувшись по мості. Ворог не зможе протиставитися завзяттю! Він тікає з міста! Столиця наша! Чуєте? Наша! Ми не дамо Києва! Київ мусить бути наш! (Тихо... Далеко грають дзвони). Пр в Софії... граються дзвони... Вони звичають перемоги!... Чи чуєте? Аж рветься душа... Серце тріскає з радості... (До публики): Слушайте, як грають дзвони в Софії... щоб ви не забули... щоб памятали... що це грають дзвони в воскресенні! — („Наш Прапор“).

М. Мирославич.

ЛЮДИ, ЧИ СИСТЕМА?

Не минає дня, щоб з Росії не прийшла вістка про нові арешти, про нові усування визначних урядовців з визначних посад, заслання, розстріли. Нині „чистять“ один промисл, завтра другий. Нині розстрілюють у Москві, завтра в Харкові, позавтра на Далекому Сході. Нині розстрілюють партійних керівників комуністичної партії, завтра письменників, позавтра начальників промислу. Нині засуджених називають саботажистами, завтра руйніниками, позавтра троцькістами, позавтра націоналістами, а ще пізніше шпигунами, і так далі. Як звали, так звали, ріжніці не робить: кінець один. Чистять, ліквідують, з лиця землі стирають.

Яка ціль цих усіх дикарських розрахунків? Звісно, таких цілей може бути багато. Одно з важніших є без сумніву бажання диктатора розрахуватися з особистими ворогами. Це вже загальна риса диктаторів, що вони не зносять найменшої ріжніці в поглядах і в кожній дрібній ріжніці добачують бажання звалити їх особисто зо становища влади. Однак рівночасно з цим бажанням слідно виразно з усіх донесень ще інше бажання, бажання не особистого забезпечення, а бажання суспільної поправки. Адаже при кожній екекуції говориться, які то наслідки мала злочинна діяльність „зліквідованого пропустника“. Показується за кожним разом, що через цю діяльність не виконано як слід програми рілних зборів, або не вироблено стільки фабричних виробів, скільки домагався уряд, або не перевезено залізницею того добра, яке треба було перевезти. Виходило, що ціллі диких розправ є поправа продукції економічного добра, його перевозу і його розділу.

Звісно, це важні справи, але в культурному світі за такі недотачі смертю не карують, хіба в часі війни. Та, як комунізм завів собі таку кару, це його діло й світові це було би зовсім байдуже, як там хтось по своїй матері плаче. Коли світ цікавиться цими дикими „чистками“, то тому, що підозріває, що всі ці люди, засуджені за занедбання своїх обов'язків, за таке занедбання не винуваті. Можливо, що фабрики не роблять, як слід, але не винуваті цьому розстрілені керівники. Можливо, що рілний збори не дали бажаної кількості збіжжя, але не дали би вони більше, якби на чолі господарки стояв хтось інший. Підозріває світ, що не винуваті тут люди, але винувата ціла система роботи. Не можуть на чолі рілних господарських підприємств добутися найкращі на це люди, коли в краю править одна лише партія й коли вона на всяку посаду підбирає чоловіка передівсім не за його здібність до даної праці чи керування, а за його добру партійність, за його заслуги для большевизму.

Розстріли, звісно, в такому випадку не допоможуть. Ті, що прийдуть на зміну розстрілених, не зроблять більше, як зробили розстрілені. Прийдеться колись і їх розстрілювати, поки нарешті й московські голови зрозуміють, що, як розстрілювати когось, то не людей, а цілу систему. Тоді прийде кінець цілому комунізмові.

ТАЙНИ АТМОСФЕРИ НАШОЇ ЗЕМЛІ

Досвіди вчених виказали, що чим вища верства повітря, тим більше температура опадає. На межі 13-тої милі температура має мінус 53 ступні. У вище положених верствах температура вдержується менше-більше на тому самому рівні. Деякі вчені твердять, що рівень цей уже не змінюється у верствах повітря поза межею 13 милі. Цю гіпотезу (науковий здогад) збивають інші вчені (як Лінденман, Добсон і Гвіпа), які на основі сподування горішніх верств атмосфери дійшли до переконання, що в найвищих районах температура повітря постійно зростає і в перісфері доходить до кількох тисяч ступнів. На висоті 100 до 300 милі є т. зв. верства Ейплтона, в якій частина повітря є сильно найонована. Хемічний склад горішніх верств нам найменше відомий.

Бальони, для яких найвищою границею лету є 15 милі, не надаються для досліджування верств повітря, які є поза тією границею. Пікарів бальон долетів до висоти 20 милі. Та досвіди, що їх здобути таким способом, не виплатилися в порівнянні з коштом, які виложено на стратосферичний лет. Тому практичне є робити досвіди т. зв. атмосферичними сондами, які можуть долетіти поза максимальну межу, яку може осягти людина. Межа ця при нинішньому стані науки й техніки є на границі 30 милі.

Із вислуду дотеперішніх проб виходить, що хемічний склад атмосфери є менше-більше той сам до висоти 20 милі; поза тією межею зростає скількість шляхотних газів в атмосфері, головню гелія. Наука змогла дістатися досі ледви до порогів стратосфери. Глибина атмосфери ще зовсім нам невідома і скриває перед нами не одну тайну, важну для життя всесвіту.

Вітрі дуже незначний відсоток т. зв. шляхотних газів, як гелій, арагон, неон, криптон, ксенон і ін.

Вплив рілних станів повітря на організм звірат.

Проби, що їх перевелили з т. зв. „чистою“ композицією повітря, в якій крім 79 одиниць азоту було точно лише 21 одиниць книся, а не було шляхотних газів, були вбивчі для звирінних організмів. На основі тих досвідів устійнило теорію про кінечність шляхотних газів для органічного життя.

Знову ж професор Вілард Герші доказує, що органічне життя може обійтися без азоту. В атмосфері, що складається із 21% книся і 79% гелію (т. зв. синтетична атмосфера), життя деяких звирінних організмів, нпр. білих мишей, має знамениті умовини розвитку.

Цей учений твердить, що коли в повітрі є більше гелію, то таке повітря має „бактеріювбивчі“ прихмети, а тимсамим причиняється до кращого розвитку організму, скріплення й продовжування його життєвої сили.

Вислідом є те, що шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини. Шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини.

Вислідом є те, що шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини. Шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини.

Вислідом є те, що шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини. Шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини.

Вислідом є те, що шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини. Шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини.

Вислідом є те, що шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини. Шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини.

Вислідом є те, що шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини. Шляхотні газы впливають на організм звірат, як і на організм людини.

Жінка (у супереччі з чоловіком): — Петре, що я від тебе не зажадала би, все для тебе задорого! Навіть колиб я померла, то похорон був би для тебе задорогий! Чоловік: — О, то вже ні! Таж це був би одноразовий видаток!

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

НОВА ПОШЕСТЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ.

Професори колегії Гвітона в Мортоні, Месечуецс, кажуть, що одним з найпопулярніших курсів між старшими й молодшими студентами колегії є курс психології. Психологія — це грецьке слово, створене з двох слів (психе, душа, і логос, слово, наука). Отже це наука про душу.

Психологію викладали в університетах здавна, але нею мало хто цікавився. Слухали цих викладів лише деякі студенти, й то не більше, як дві години в тиждні. Нині всі хочуть слухати її.

ЧИ НЕ МОДА?

Кажуть, що серед зацікавлених психологією є багато таких, що зацікавлені нею просто з моди. Полізли інші, полізи і я.

Чи багато буде користі з такого зацікавлення, можна сумніватися. Однак чи не краще хочби з моди вчитися психології, як з моди носити футро з „ракуна“ або флажину горівки в кишені на клубі?

ПОЩО ІМ ЦЬОГО?

Замітивши, що студенти й студентки полізли на виклади психології, як бджоли на квіти (чи може як комахи на гній?), професори допитувалися, гощо вони це роблять.

Дістали велику масу різнородних відповідей. Одні хотіли знати її для бізнесу; мовляв, знаючи психологію, вони будуть краще знати, як робити гроші. Інші хочуть її знати, щоб писати добрі повісті; повість пише про життя, почування, думки, вчинки людей; а як можна про це писати, не знаючи психології? Кілька студенток сказали, що їм треба знати психологію, бо вони думають вийти заміж і хотіли би бути в подружжі щасливий; а як їм бути щасливими, не знаючи душі чоловіків? Ще інші сказали, що їх зацікавила психологія як наука, що розкриває тайни.

Кажуть професори, що поза тими всіми різнородними мотивами знати психологію є просто бажання розуміти краще людей.

НЕ ЛИШЕ В КОЛЕГІЯХ.

Кажуть ті самі професори, що зацікавлення психологією серед студентів і студенток колегії Гвітона є в значній мірі відбитим зацікавленням цією наукою серед усього громадянства в Америці.

Багато студентів признали, що вони зацікавилися цією наукою тому, що бачили в своїх родичів книжки про цю науку й чули від них розмови про ці справи й тому хотіли би теж її знати.

Докази цього, зацікавлення громадянства можна бачити на кожному кроці. Не лише книжки видають про це. Видають спеціальні журнали, які кожного місяця, а то й тижня, подають про нові висліди розслідувань на цьому полі. Викладають психологію у різних школах. Говорять про неї не лише в школах для виховників, але й у школах для купців, бізнесових зарядів, а в одній ньюйорській школі викладають курс „психології“ промислових юній”.

НЕ ЛИШЕ В АМЕРИЦІ.

Видно таке саме зацікавлення й поза Америкою. В українській пресі в Галичині стрічаємо багато статей на різні психологічні теми. Багато пишуть про це журнали для жінок і журнали для молоді.

Коло півтора року тому жіночий двотижневик „Нова Хата“ подав був критику нового місячника для студентів „На сліді“, в котрого першим числі

була стаття з психології людей.

ЯК ПІЗНАВАТИ ДУШУ З ОБЛИЧЧЯ.

Згадана „Новою Хатою“ стаття в студентському журналі „На сліді“ мала заголовок: „Пізнай людину по обличчі“. Отже вона говорила про дуже цікаве питання. Бо чиж є де між нами людина, що не пробувала вгадати характеру, вдачі, натури, людини з її обличчя?

Писала тоді К. М. у своїй критиці нового журналу: „Тяжких статей, як „Пізнай людину по обличчі“, краще не містити в журналі для молоді. Обличчя людини не завжди є образом її душі, так як і краска очей чи волосся... Невжеж усі руді й рудаві люди, яких природа такими створила, мусять бути вже згорні заздрісні, мстиві й підступні?“

Виходилоб, що автор статті про пізнання людської вдачі з обличчя людини наговорив багато неправди. Якщо це так, то таких річей справді не повинно давати молодим читачам. Та чи лише молодим? Невже старшим читачам писати брехню можна?

НАТУРА РУДИХ ЛЮДЕЙ.

З критики можна догадуватися, що журнал „На сліді“ написав, що руді люди заздрісні, лихі, мстиві й підступні.

Як він так написав, то не написав нічого нового. Це старий погляд на рудих людей серед нашого народу. Як далеко він поширений, видно з того, що навіть Іван Франко, котрий не так легко піддавався поспішним осядам, сказав у своїй записці про українські народні порівняння червоного (червонолицого) чоловіка з катом, вогнем або кармазином: „Такі чоловіки мають звичайну натуру висисати інших людей“.

Отже, виступаючи проти цього погляду на рудих і червонолицих людей, „Нова Хата“ виступає проти традиційного погляду нашого народу в тій справі.

ЩО КРАЙ, ТО ІНШІЙ ОБИЧАЙ.

Цікаво було би подивитися докола по світі й справді переконатися: чи правда те, що наш нарід каже, чи правда те, що каже К. М. у „Новій Хаті“? Якби ми завдали собі труду й спитались інших народів про цю справу, то в одних знайшли би підтвердження наших поглядів, а в інших знайшли би погляди, якраз нашим протилежні. Декотрі народи вважають рудого чоловіка за красуня, руду дівчину за красуню, і то красуню тілом і красуню душою. І якби ми дали розпитувати, то переконались, що в таких народів, у котрих рудий вважається красним, часто чорнявий уходить за лихого, заздрісного, мстивого, підступного чоловіка, за якого в нас уходить рудий.

Який розумний висновок з того? Чи можливо, щоб руді були рівночасно людьми гарної вдачі й людьми поганої вдачі?

Як це не можливо, то чи не розумніше буде взагалі не брати краси волосся під розгляд людської вдачі? Чи не краще замість дивитися за краскою волосся як за признакою характеру, дивитися за чим іншим, по чому справді вдачу пізнати?

ЯК РУДІ ПОПАЛИ МІЖ ЗЛИХ.

Відкинувши думку, що руде волосся є признакою доброго або злого характеру, ще не значить, щоб зовсім покинути думати про цю справу. Адже як ми хочемо пізнати людей, то саме це нас може багато навчити, коли ми дізнаємося,

як це так сталося, що цих рудих людей в одних народів уважають за лихих людей, а в інших за добрих людей.

Чи не можна згадати причини просто в тому, що в одних народів руді люди рідкість, а в інших народів звичайна поява? Де вони рідкість, там їх уважають за виродів; а де вони звичайна поява, там їх уважають за нормальних, а тимсамим гарних людей.

Так воно буває серед звірат: чорної ворони інші ворони не клюють, але на білу всі падають.

Та чи з цього, що так природно, вже виходить, що так розумно робити?

ПРАВДА В БРЕХНІ.

І ще одно цікаве за тих рудих людей. Представмо собі, що родиться руда дитина в суспільності, що вважає рудих за звичайних, або добрих, людей; і родиться дитина з рудим волоссям у суспільності, що вважає рудих за злих, лихих, заздрісних, підступних виродів. І припустім, що й одна й друга дитина вродилася з такою самою одиченою вдачею. І припустім, що кожна з них пожила, кожна в своїй суспільності, двацять літ. Що буде з ними по двадцятьох роках? Чи буде одна дитина така сама, як друга, як вони були при народженні? Чи може вони будуть інакші?

Чи нема великої правдоподібності, що по двадцятьох роках будемо мати не дві подібні особи, але дві дуже неподібні особи? Чи нема великої правдоподібності, що по двадцятьох роках руда людина, що жила серед суспільності, яка її вважала злого, лихого, злого, заздрісного, справді стане злого? І чи не має друга людина, що жила в суспільності, яка нікого за рудий волос не осуджує, кращих виглядів бути порядною? Чи нема трох правди в нашій старій поговорі: що людя говорять, то люді й виворять?

Отже деяка крихта правди в нашій погляді на рудих людей таки є. В нашій суспільності, що осуджує руду людину як лиху людину, справді такої людини легко звихнути собі характер. Але чи за цей характер відповідає вповні ця людина? Чи не винувата за це суспільність?

І коли таке можливе, то чи порадно говорити про злу вдачу рудих людей? Чи не прийдеться й нерудим терптіти через те, що своїми напастями на рудих ми їх робимо злихшими?

Якби ми завдали собі труду й спитались інших народів про цю справу, то в одних знайшли би підтвердження наших поглядів, а в інших знайшли би погляди, якраз нашим протилежні. Декотрі народи вважають рудого чоловіка за красуня, руду дівчину за красуню, і то красуню тілом і красуню душою. І якби ми дали розпитувати, то переконались, що в таких народів, у котрих рудий вважається красним, часто чорнявий уходить за лихого, заздрісного, мстивого, підступного чоловіка, за якого в нас уходить рудий.

ПОДОРОЖ ДО СТАРОГО КРАЮ
НОВИМИ МОТОРОВЦЯМИ ПІЛСУДСКІ І БАТОРИ
 Найближчі відпливи з Нью Йорку:
 14-го і 26-го ЖОВТНЯ
 10-го Листопада, 11-го Грудня
 Лише туристична і третя класа.
 Голоситься до місцевих агентів або до:
GOYNA-AMERICA LINE
 32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

Хоче знати свою недугу.

— Пане докторе, може мені скажете на що я нездужаю. Лише прошу сказати мені це виразно по українськи, а не по латинськи, бо вже вкінці хочу знати, що мені хвибує.

— Дуже прошу, любий пане. Воно дуже просте: ви пете забагато, а це відбивається шкідливо на вашому серці.

— Ах, так! То може тепер пан доктор напишуть мені, як це називається по латинськи, щоб я міг сказати моїй жінці.

3 ДНЯ

ВОНЯЄ.

Відколи вниваз з Москви кореспондент Гаролд Дені, а на його місце пішов знову Волтер Дюранті, з „Нью Йорк Таймсу“ починає воняти. Бо Волтер Дюранті є беззастержний приятель Советів і вибілює такі річі в Советах, яких не хотів би взяти до пральні навіть найбужчий китаець на „Іст Сайді“.

Той сам пан Дюранті говорив колись, що це неправда, що в Україні голод. Говорив він це тоді, коли мільони людей конали з голоду, а матері поїдали трупи своїх дітей. Тепер, себто кілька літ пізніше, навіть самі комуністи признають, що голод був, і то страшний. Але притому вони додають, що всеж таки советська влада дала собі з тим голодом раду. А дала вона собі „раду“ в той спосіб, що згинуло біля шість мільонів людей.

Тепер цей пан Дюранті „вибілює“ ці масові розстріли, що відбуваються по різних місцевостях Советів. Він старається їх записати на рахунок „парадоксальної московської вдачі“, або на рахунок „безвідповідальних місцевих чинників“. Згадуючи про них милоходом, він на кожному кроці старається підкреслити, що всетаки сталінський режим дуже сильний, що робить шалені поступи вперед і що люди задоволені з нього, а навіть тішаються, що той режим що дня вистрілює десятки осіб.

У пововних часах у людей є дуже підірвана віра у правду. Уже мало хто на світі вірить, що ця правда денебудь є. Вона є хіба там, де є сила. І ця „правда“ виглядає так, як цього собі бажують ті, що орудують силою.

Фактично воно все так було на світі. Але колись ті, що мали силу, бодай старались якось виправдати цю свою „правду“. Нині вони брешуть у живі очі. Та саме ця очевидна брехня розбуджує в людей смак до сили, смак до відплати й на довшу мету родить такі суспільні струї, які брутально ламають хребет тим, що так нахабно цієї правди нині надуживають.

ЯПОНСЬКЕ „ПОЧЕСНЕ ВБОЖЕСТВО“.

В Японії серед аристократичних кругів започатковано нову моду, яку японці приблизно називають „почесне вбожество“. Цю нову моду зродила теперішня війна Японії з Китаєм. Японія не має досить грошей на спровадження першорядної матері з заграниці, а навіть першорядної вовни на матерію. Тому японські багаті започаткували „почесне вбожество“. Вони будуть носити вбоге убрання й показуватимуть перед людьми, що людина, коли має добре, духово-аристократичне виховання, буде виглядати почесно навіть в убогому вбранні. Це не одіж прикрашує людину, тільки людина одіж.

Багато річей на світі широкій загал приймає не під впливом власного смаку, тільки тому, що інші так робить. Ми знаємо, що ті моди, якими захоплювалися люди десять літ тому, нині в тих людей викликають згрідливій сміх. А за десять літ такий самий згрідливій сміх викликуватиме та одіж, що вони нині носять і нею захоплюються.

Люди найбільше наслідують і захоплюються тими річами, що їх мають вищі, аристократичні сфери. В Америці цю роль відіграють голівудські актори. Бо людам здається, що коли вони вдягнуть на себе таку саму одіж, яку мають аристократи, чи актори, то будуть також виглядати так, як ці перші.

Еміграція зо Старого Краю

Корабельна Лінія Кюнарда Гвайт Стар має від польського уряду концесію перевозити е-

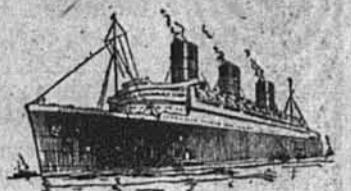
мігрантів зо Старого Краю до Америки. Використайте цю нагоду і спровадьте сюди зо Старого Краю своїх кривних, засобиючи їх корабельними картами найновішого й найшвидшого корабля Кюнарда, QUEEN MARY, або славних поспішних кораблів — BERENGARIA, AQUATANIA, або найбільших великобритійських моторовців — GEORGIC і BRITANIC.

Ваші свояки дідануть від службовців Лінії Кюнарда Гвайт Стар у Варшаві, Кракові, Львові і Гдині найкращу опіку.

ВІДВІДАЙТЕ СВОЇ РІДНІ СТОРОНИ через Париж і Лондон прогуляючись кораблем Лінії Кюнарда Гвайт Стар QUEEN MARY, що відпливає з Нью Йорку 20. ЖОВТНЯ, (Oct.). Ця прогулянка буде під особистим провідом П. С. Фрутона.

По ближчі інформації вдавайтесь до місцевого корабельного агентства або до:

CUNARD WHITE STAR
 25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

„ПОЧЕСНЕ ВБОЖЕСТВО“ В АНГЛІЇ.

Японське „почесне вбожество“ не є винаходом японців. Англійська аристократія віддавна її плекає, хоч може в більше умірованих межах. Англійський аристократ ненавидить „джингуство“ й старається одягатись сіро, невидно, некрикливо. Поглянувши на виставові вікна в Лондоні, можна знайти найпоганіші щодо форми убрання саме в найдорожчих склепах. Навіть жартовливо кажуть про англійців, що вони наперед витрачують велику суму, щоб вийняти добру якість даної матері, а потім витрачують іще раз стільки гроша, щоб зробити її поганою.

А ТЕПЕР ТРОШКИ СМІХУ.

Ньюйорська польська газета приносить з Варшави таку новинку: „Всі варшавські часописи, без ріжничі політичних переконань, натаврували недільні виступи неосудних чинників, описуючи їх як тих, що хочуть впровадити анархію в життя Польщі. Вони підкреслюють, що ці методи політичної боротьби мусять бути якнайрешучіше викоринені. Польща, якій чужі є ці методи насильства і терору, не буде толерувати в себе політичних розрахунків, переведених кулаком чи петардою“. Цю новинку затилуовано: „Польщі є чужі методи насильства і терору“. Чи не смішно?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГЕЙ, ДО ШКОЛИ, ШКОЛЯРІ, — ДО РІДНОЇ ШКОЛИ!

Вакації скінчилися. Коло шкіл роями дівтура, мов ті до ближіки коло вулика. У деяких „Дитячі бібліотеки“, котрі повно книжок під пахою, інші йдуть голіруч, а маленькі, по-бравши за руки, біжать за раднісім виразом на личках. Для них школа — це щось нове, дитини, як і ціни. Таку біве, таємниче. І так скрізь дітячи творя спішить до школи. Скільки то є між ними наших українських діточок, що разом з іншими йдуть учитися до школи, але на-вало би національну свідомість диточок жде ще друга, українська школа. Отже посилайте, родичі, своїх дітей до української школи, перед нами великий обов'язок, велике завдання, а це — велике. Використайте національне виховання нашої діду, бо ціни на книжки в жовтні всюди знижені.

Молодь — це наша будучність! Старша еміграція минається, нова зовсім не напливає, отже вся надія у наших дітях. І якщо ми, родичі, не подбаємо про їх національну свідомість, то наша нація минеться тут скоро. Воно не вистарчає сказати дитині, що вона українець чи українка, і навчити її потрохи говорити своєю рідною мовою. То го всього замало. Національну свідомість треба утрівувати стало своєю рідною книжкою, журналом, а до помочи має стати нам своя рідна, українська школа. Багато організації, а то і поодинокі люди працюють над тим, щоб видавати якнайкращі й найкеші підручники до науки й інші повчальні змістом і патріотичні книжечки. Згадаю хочби про добре відоме нам видавництво

в Рідному Краю, „Світ Дитини“, що випускає в світ сотки книжечок, дуже цікавих і цінних для нашої молоді. „Дитяча Бібліотека“, що випускає книжечки раз на місяць, коштує \$1.50 на цілий рік, а журналик „Світ Дитини“ коштує лиш \$1 на рік (адреса: „Swit Dytyny“, Lwiv, Zimorowuczca, 2). Цей журналик своїми віршиками, казками, патріотичними оповіданнями та образками формально захоплює дитвору. Також дуже гарні і дешеві є журналик „Дзвіночок“ та „Ранок“, що виходить раз на місяць і дають велику насолоду нашим малім читачам (адреса: „Dzwincoczek“, Lwiv, Kosciuszki 1a). Є ще багато інших добрих журналиків для дітей та книжечок, що ціною приступні і для найбільших. Ви навіть не подумаєте над тим, скільки грошей видаєте річно, купуючи обемисту газету, лише тому, щоб діти мали ті колірвові „джоки“, з котрих нема ніякої користі. А це робить суму \$5.20, бо є 52 тиждні в році. А як прийдеться дати лиш \$1.50, або й \$1, і то за свій журналик, що нам близький і дорогий, бо писаний своєю рідною мовою, то зараз знаходяться ріжні викрути, що не вистарчає на все. В Америці вже є споре число української інтелігенції, що повинна бути у таких справах прикладом, але здається, що небагато є таких, що дають про національне виховання своїх дітей.

Кожна українська школа в Америці, повинна обовязково передплачувати і по кілька примірників українських дитячих журналиків та завести в себе дитячі бібліотеки, де діти могли би позичати собі книжечки. Як уладити таку бібліотеку, може послужити школі роями дівтура, мов ті до ближіки коло вулика. У деяких „Дитячі бібліотеки“, котрі повно книжок під пахою, інші йдуть голіруч, а маленькі, по-бравши за руки, біжать за раднісім виразом на личках. Для них школа — це щось нове, дитини, як і ціни. Таку біве, таємниче. І так скрізь дітячи творя спішить до школи. Скільки то є між ними наших українських діточок, що разом з іншими йдуть учитися до школи, але на-вало би національну свідомість диточок жде ще друга, українська школа. Отже посилайте, родичі, своїх дітей до української школи, перед нами великий обов'язок, велике завдання, а це — велике. Використайте національне виховання нашої діду, бо ціни на книжки в жовтні всюди знижені.

Анастасія Кочан, Джоліет, Ілл.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Нова українська професіональна сила.

Недоля вигнала наш нарід з Рідного Краю. І розбрились ми по цілому світі. І одно добре, що де тільки поцастило українцеві дістати роботу, заложити родинне гніздо й відложити кілька центів, там він намагався дати своїй дитині освіту і вивести її, як то кажуть, у люди. Ось таке можуть сказати і про своїх добрих знайомих: громадянина Михайла Лобура і його дружину. Це свідомі наші громадяни. І

Василь Лобур.

тому добре виховали і свого сина Василя, що саме тепер покінчив в Освего, Н. Й., науку на вчителя вищих шкіл. Василь Лобур, так як і його родичі, є членом 263 відділу У. Н. Союзу. Він добре говорить українською мовою, якою володіє теж у письмі. І живо цікавиться всіми українськими справами, а зокрема визвольною боротьбо наших братів у Ріднім Краю. Вірю, що з нього матиме американська Україна велику користь, а родичі потіху.

Г. Туркевич.

— Кілько ви маєте братів, пане Капусняк?

— Одного.

— То цікаве! Вчора я говорив з вашою сестрою, а вона впевняла, що має двох братів!?

Вчора на концерті вся публіка стала оплескувати з захвату співачку, як вона заспівала одну арію.

— Щож це була за арія?

— „Ах, уже завтра розлучимось навіки!“

NEWARK, N. J. and VICINITY!!!

First Annual Dance

SPONSORED BY
Ukrainian-American Youth Club
 BRANCH 240 OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
Saturday, October 2, 1937
 at the **SITCH BALLROOM,**
229 Springfield Ave., Newark, N. J.
 Music by Vic Romaine and his Orchestra.
 Commencing at 8:30 P.M. Admission 40 cts.

ДЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗВУКОВОЇ ФІЛЬМИ

... потрібно ...

1. ДРАМАТИЧНИХ АРТИСТОК І АРТИСТІВ, ЩО ЗНАЮТЬ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ.
2. СОЛІО СПІВАЧКИ І СПІВАКИ.
3. СОЛІО ТАНЦОРИСТКИ І ТАНЦОРИСТИ.
4. ГАРНИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ.

Зголошуватись до запису (приняття) до офісу Фільмової Студії на адресу: 747 BROADWAY, NEW YORK CITY, 2-гий поверх, (NEAR 8th STREET).

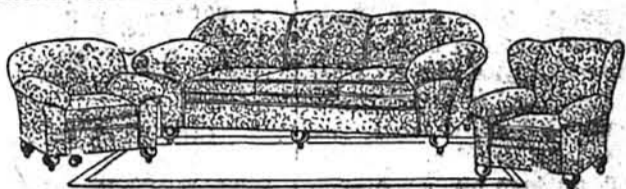
ЩОДНЯ ВІД ГОД. 11 А. М. ДО ГОД. 6 Р. М. КРИМ СВЯТ.

ПРИ ТІЙ ЖЕ СТУДІЇ ВІДКРИВАЄМО

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ

під проводом балетмайстра учителя АНДРІЯ КІСТЯ, прибулого із Європи.

PHONE: MONROE 5480

УКРАЇНСЬКА ТАПИЦЕРНЯ

... ПІД НАЗВОЮ ...

Standard Upholstering

566 Clinton Avenue, South, Rochester, N. Y.

Виконує артистично всі роботи, що входять в обсяг Тапицераства. — Шити артистичні накривала на меблі, виробляти нові матеріали і перерабаляти старі. — Робота першої якості і гарантована, по уміркованій ціні.

Благодар Н. ПЛЕКАН

Хто хотів би відвідати нас у вечір, хай прийде 36 RESOLUTE ST., між CLINTON і JOSEPH AVE.

ШИФКАРТИ

На найбільшій та найкращій кораблі на всі прогулянки і до всіх країв. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — паспорт, Візи, пермити, відевізи, петиції, і тому наші пасажери не мають клопотів в дорозі.

ДОЛЖИ посилитися до всіх країв ПОСЛИШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО І виплатити на останній почті під повною гарантією. ПОМАГАЄМО негалатанню деталювати відповіди до нових законів.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАВЕІ СПРАВИ відповідно до теперішніх обов'язкових законів в краї. Контракти, повноваження, акти ларовізи, довідні списки і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та різні бізнеси по дуже пристойних цінах. Голоситесь у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО по совісній пораді та ретельній обслузі.

S. KOWBASNIK

277 E. 10th STREET, між 1-го і 2-го (Броудвей), NEW YORK, N. Y.

ПОЧИНАЮЧИ НИЗЬКО

Обсяг наших цін є цілковито заокруглений; ми можемо обслужити людину, яка бажає видати багато грошей, і таку, яка може видати дуже мало. Крім якого ми вживаємо, є першої якості, а наша услуга є завжди першорядна.

Ми починаємо нашу ціну дуже низьким числом, так, що особа в дуже уміркованих матеріальних умовах може намі послугуватися.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ЯК ЖИВУТЬ ЛЮДИ В ТРОПІКАЛЬНОМУ ПРАЛІСІ

Буйний тропікальний праліс, де природа на перший погляд повними руками силе на землю своє благословення, де земля просто викидає з себе таку масу рослин усього роду, де все вічно цвіте і родить овочі, цей праліс не є раєм для людей. Із здивуванням питаємося, чому? як це можливо? Це правда, що в пралісі подостатком овочів достигає у коронах дерев, однак ті овочі важко дістатися людині; вони радше дістаються звірятам, що є поворотніми від людини. Людину, що ждала би лиде на те, що їй дасть праліс, постигла б напевно смерть із голоду. Одинокі пігмеї (маленькі рости мурини) вміють вижити з того, що їм дає праліс, а це тому, що всюди дістануться, що протиснуться і в таку гущу, перед якою стане в розпущі не лише білий мандринок, а й туземний мурин. Ба, пігмеї лазять і по верховіттю дерев, наче малпи. Племя банту, яке також живе у пралісі, мусить працювати на прожиток. Мусять із трудом управляти землею, тяжко вояувати з пралісом за кожен пядь вільного простору, на якому моглиб оснувати своє село. Як тяжка праця в гарячому тропікальному підсонні корувальні дерева! Та банту вміють собі дати раду: викорчовують лише те, що конче треба, викопають або вогнем знищують лише дуже розгалужене коріння, а високі пні далі сторчать угору. На цьому з трудом здобутому куснику землі плекають плоди, щоб вижити, переді всім банани, потім мелони, гарбузи й оліну пальму. Банан для них найважливіша пожива. Деякі овочі варять на пальмовій оліві або мелють на муку, висушивши передче на вогні. Із пальмових овочів витискають оліву, а з цвітів молодих овочів приладжують одурманюючий напиток — пальмове вино.

Муринам у їх праці помагати те, що можуть сіяти і збирати цілий рік, бо в тій гарячій та вогкості, яка є в тропікальному лісі, все скоро росте і достигає. Та саме ця буйна рясність, що з одного боку людям помагати, з

другого боку є їх найбільшим ворогом, з нею мусять без упину боротися, усувати її. А всеж, не зважаючи на людську працю, заростає все так скоро, що банту мусять розмірні часто переселюватися. Ця нестримна потопа рости не є наслідком урожайності землі, а навпаки, в пралісі є врожайної землі дуже мало, а це також є одною з причин, чому тут не можна оснувати більшої хліборобської оселі. Цю надмірну рясність спричинює лише теплота й вогкість. Ні пасовища не можна тут завести, тому банту плекають лише кози, вівці та безрогої. Рогатої худоби та коней, які тут з причини нездорового підсоння навіть не видержали, вони не знають. Так то банту в більшості вегетаріянці, та не з переконання, лише з konieczності. Тим недостатком м'яса можна мабуті і пояснити їх тугу за м'ясом, що в багатьох племен обявляється у людодівстві.

Взагалі праліс мало заселений. Це нездорова країна і різні роди гарячки десаткують і так численне населення. Тревало це розмірно дуже довго, заки праліс бодай вчасті заселили, бо тяжко було продістатися у його середину. Зате праліс став охороною слабих і переслідуваних. Заселяють праліс, як уже сказано, пігмеї, які стоять на найнижчому ступні людського розвитку, і племя банту, яких тут загнали суданські негри. Банту оснували собі тут довгі села, хата коло хати, рядом і сто, одна побіч одної, бо праліс не дає, щоб село розвинулося в ширину. Хатини доволі продувні, побудовані з того, що дає праліс, із дерева та листя. Кожне село не відокремлена малесенька самостійна держава, що також не має звязків з іншими селами. Хіба торговля їх лучить, та й це не є вільна торговля в нашому розумінні. Попросту одно село купує товар у другому селі і так ступнево дістануться у глибину пралісу всякі роди товару, які вивантажено на африканським побережжі. Багато сіл живе саме лише з того посередництва торговлі, тому то племена, що живуть ближче побережжя, так завзято боронили пристулу європейцям. Бе-

ялися, щоб не втратили посередництва торговлі. Однак праліс, який так утруднює боротьбу за існування своїм жителям, не зможе боронитися перед культурною силою. І так так білі помалу крок за кроком промонують собі шлях у глибину пралісу, завойовують його і вміють вихиснувати для себе всі його плоди і рівночасно стараються плекати на землі пралісу нові, досі там невідомі плоди, часто з гарним успіхом.

РЕВМАТИЗМ ЗДЕРЖАННЯ УПРОДОВЖ 48 ГОДИН.

Новий лік швейцарського лікаря приносить шаста тисячам. — Програти ревматичну документальність до сина з сугубістю і з м'язі.

БОЛІ ПРОМИНАЮТЬ ЗВИЧАЙНО ПЕРШОГО ДНЯ.

Отрути у вашій крові спричинюють ревматичні болі, задержаність та напухлість і не дають вам свободно рухатися без докучливих болів. Шоби полекшити свої страждання, ви мусите увилити свою кров від отруті! Ця докторова нова медицина робить це швидко. Не має в собі дурману — безвечна для молодих і старих; не чинить небезпек серцю. Називається цей лік BARUYACOL і ви можете спробувати його на отсій ретельній пропозиції: Випіть отсе оголошення і зашліть його поштою враз з вашим називаєм і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Може теж прийти особисто). Грошей не просілайте. Заплатити поштареві \$1.85 і кілька центів за доручення (С.О.Д.), коли він принесе вам Баруяколь. Ужывайте його дві доби (48 годин). Як не почувте полекшти, то незукитий лік зверніть, а ми вам відшлемо ваших \$1.85. Пошто терпіть ще один день? Години: 10 до 4.

ПОТРІБНО ДІВЧИНІ ДО ДОМАШНОЇ ПРАЦІ, ЛЕГКЕ ВАРЕННЯ, ДВОЄ ДІТЕЙ.

Спати в нас або де інде. Початкова плата \$35.00 місячно і харч. Голоситесь до: DRUG STORE, 110 E. 41st ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 21 АКРОВА ФАРМА.

11 акрів, барня, збирник на кукурудзу, 2 курники. Ціна \$3,300. Властник продає цю фарму так дешево тому, бо вертає до сина. Голоситесь до: EMILY PELENSKY, BOX 81, MALAGA, N. J.

ЧОЛОВІЧИ І ЖІНОЧИ НЕДОМАГАННЯ

ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ. ВДОВОЛЯЮЧИ І ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порядється д-р Зінс в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, натурі і хронічних боляків, нерві і загального ослаблення, шлуночков і кишкових недуг, темоуріалі і інших відходних забурень, що справляють біль та недогідність, лонбига, сінтиси, несрадрій, запалення нервів (норайтіс) і хронічних ревматичних станів, шоста, горла, легенів, відлихових недуг, печішкочних забурень і інших чоловічих і жіночих недуг, а коли маєте під небуль недомаганія, що їх не розумієте, порадяться довірливо мене, а вам усе виясню.

Мі ціни умірковані. Оглядання (Examination) даром і довірливо.

DR. L. ZINS

Повік 25-літній пралісник. 110 East 16 St. N. Y. (між Юніон Сквер і Ірвінг Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділі від 9 рано до 3 пополудні. ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ жінку, або дівчину, вік від 25 до 35 літ до зарплати доми. Родина складається з чоловіка і двоє дорослих дітей. Голоситесь листово, або особисто до: ІЛІЯ К А Л Е К А, 371 EAST 14th STREET, NEW YORK CITY.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСИЧНИК продає гарний від 5-фунтова баншанка 80 центів. Гуртовий опус дає штернісає. 28-9

WASYL OKPPEKI STAR ROAD, NEWARK VALLEY, N. Y.

На всіх імпрезах і весіллях „Радіона Оркестр“

М. А. СЕРБІНСЬКОГО Обслужити і найважливіших. 169 AVE. A, NEW YORK CITY. Телефон: ALgonquin 4-4952

ПОШУКУЮ ШВЕЦІЯ. Стає зняття. Голоситесь сейчас листово на адресу: JOSEPH HENCKI, 4742 RICHMOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

КОЛИ хто потребує грошей на перший моргелд, може зголоситись до адвоката В. Кузьми на адресу: WM. KUZMA, Attorney at Law, 241 Springfield Ave., Newark, N. J. Telephone: Bigelow 3-7303

ПОТРИБНО ДІВЧИНІ ДО ДОМАШНОЇ ПРАЦІ, гарне помешкання, легке варення, двоє дітей. Може спати в нас або де інде. Початкова плата \$35.00 місячно і харч. Голоситесь до: DRUG STORE, 110 E. 41st ST., NEW YORK CITY.

НА ПРОДАЖ 21 АКРОВА ФАРМА. 11 акрів, барня, збирник на кукурудзу, 2 курники. Ціна \$3,300. Властник продає цю фарму так дешево тому, бо вертає до сина. Голоситесь до: EMILY PELENSKY, BOX 81, MALAGA, N. J.

КУРСИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ зачну в НЕДЕЛІДЖОК, 11 ЖОВТНЯ, 1937 в годині 7-мія вечір, в Інтернаціональній Інституті 341 1st 17-та вулиця, Нью Йорк, Н. Я. Новоріський.

ПІДПРИЄМСТВО „СУРМА“ в новій докати дає ЗНИЖЕНІ ЦІНИ на новий товар. Електричні печі до огрівання кімнати по \$6.95. Машини до прання (лише на А.С. електрику) \$24.95. Машини до писання від \$15 вгору. — Зайдіть до СУРМИ — дістанете стійний календар на рік 1938 даром. — (нова адреса): SURMA MUSIC CO., 317 EAST 14th STREET, NEW YORK. (Bet. 1st & 2nd Aves.) Tel.: GRamercy 7-0729.

(Слухайте програми СУРМИ на Радіо кожної суботи в годині 4-тих пополудні WBNX 1350 Kc.)

Д-р С. ЧЕРНОВ (Європейський спеціаліст) Гестр і хронічні недуги чоловіків: жінки — Шкіря й крова. 223 Second Ave., егг. 14 St., N. Y. C. Room 14.

Офісові години 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслузі. Промітні X & флюороскоп \$2.00.

Dr. MORRIS SMITH повідомляє, що вареніє своєю канцелярцію під число 240 EAST 22nd STREET NEW YORK CITY (Близько 2nd Avenue).

Урядові години від: 12—2-гої попол. 6—8-гої вечір. Телефон: STuyvesant 9-1679

НАША ПАТЕНТОВАНА МАСТЬ

лікує спалчення, опечення, поточення, струпи на голові, лицеві, прожу, агране пухляку і добра теія із освіблені ногі. По кількі різних ужиттю нашої масті біль пересяє в короткій часі. Ціна не велика. Мудий слюк 80 центів, більший \$1.00. Замовлення присилайте на адресу: ЮРКО САГАН, 100 S. HENRY ST., WILMINGTON, DEL.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години: Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір. В неділі згідно з умовою. 718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue) Tel. Essex 3-4468

БОЛІ НІГ.

Ранше на ногах, опухлі ноги, набряклі жини, болячі ноги, флебітис (запалення жини), напухлі або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 10 до 8 вечір, в понеділки і четверги від 10 до 8:30 вечір. Немає урядових годин у неділі.

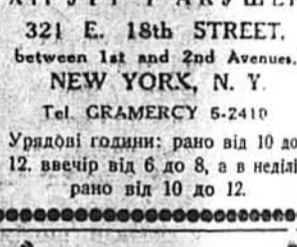
Говоримо українською мовою. **Dr. L. A. ВЕНЛА** 320 W. 86 St., New York City Близько Бродвею. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

Д-Р Е. Я. МИХАЛЕНКО ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 1605 W. CHICAGO AVENUE (cor Chicago and Ashland) CHICAGO, ILL.

Урядові години: 1—4; 7—9 P.M. Office phone: Seeley 5004 Res. phone: Van Buren 1126

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues. NEW YORK, N. Y. Tel. GRamercy 5-2410

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПІДПРИЄМСТВО „СУРМА“ в новій докати дає ЗНИЖЕНІ ЦІНИ на новий товар. Електричні печі до огрівання кімнати по \$6.95. Машини до прання (лише на А.С. електрику) \$24.95. Машини до писання від \$15 вгору. — Зайдіть до СУРМИ — дістанете стійний календар на рік 1938 даром. — (нова адреса): SURMA MUSIC CO., 317 EAST 14th STREET, NEW YORK. (Bet. 1st & 2nd Aves.) Tel.: GRamercy 7-0729.

(Слухайте програми СУРМИ на Радіо кожної суботи в годині 4-тих пополудні WBNX 1350 Kc.)

Д-р С. ЧЕРНОВ (Європейський спеціаліст) Гестр і хронічні недуги чоловіків: жінки — Шкіря й крова. 223 Second Ave., егг. 14 St., N. Y. C. Room 14.

Офісові години 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслузі. Промітні X & флюороскоп \$2.00.

Dr. MORRIS SMITH повідомляє, що вареніє своєю канцелярцію під число 240 EAST 22nd STREET NEW YORK CITY (Близько 2nd Avenue).

Урядові години від: 12—2-гої попол. 6—8-гої вечір. Телефон: STuyvesant 9-1679

МИРОН ЛИТВИН УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Без рішучий, як далеко поза Ньюарк. Враз потреби телефонуйте до нас. Обслуга ширша і чесна. — Офіс: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Tel. Melrose 5-6577.

ІВАН БУНЬКО Новий Український Удєртейкер зовнякує погребами по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Obligated Funerals as low as \$150. Telephone: Orchard 4-8088

ТАРЗАН І БОГІНЯ МАІВ.

Коли Джордж побачив Тарзана, йому з радості засвітилися очі. Він знов цю подію приписував чудесним впливам стоєї заячої ланки. „Галло, пане Тарзан!“ — закричав він. „Я страшенно радий, що ви разом з нами!“ Він не думав тим образити Тарзана, мовляв, „я радий, що ти теж у білі“, тільки був певний, що тепер Тарзан всі справи знов налагодить.

Та на це Тарзан відповів йому поважно: „Я остерігав вас, щоб ви не йшли за мною. Тепер справа пропала. Це майже неправдоподібно, щоб ми тепер вирвалося звідсіль“. Тут умішталася Юлія і промовила: „Ваше життя не є менше важне від нашого“. Коли вона промовляла, Залія прошинвала її своїми очима. В її очах вогнем палада задріств.

Хто була ця дівчина? Що вона означає для Тарзана? А може вона його жінка, або, ще гірше, його наречена? Ах, це причина, що він цілий час був такий холодний до неї. Це не була самоконтроля з його сторони, тільки звичайне залюблення по самі вуха, в якім нема місця для іншої жінки крім тої, що її чоловік кохає. Такі гадки снувала Залія.

Залія вєстакі була дикунка і свої почування скоро переводила в чин. Після тих гадок вона скоро сягнула своєю рукою по ніж, щоб був причіплений при її боці, та кинулася з ножем до Юлі. Вона виглядала мов тигриця, що обороняє свої тигренята. Юлію придержував один величезний маянець і вона була цілковито безборонна.